
Iniciujeme. Podporujeme. Podílíme se. Tvoříme.

Čeština pro cizince (SPN) Milan Šára, Jitka Šárová, Antonín Bytel, 1968

První učebnice češtiny s horizontálním výkladem pádů

Učebnice byla výsledkem dlouhodobé práce se zahraničními studenty od 50. let. Byla založena na metodě používané při výuce zahraničních studentů v prvních studijních střediscích ÚJOP a stanovila způsob prezentace češtiny jako cizího jazyka, na který se navazuje v učebních materiálech do dnešních dnů. Učebnice byla velmi novátorská, nepoužívala např. nominativ, slučovala dativ a lokál singuláru a podobně. Neobsahovala také jedinou tabulku.

Audio orální kurz (UK) Karla Hronová, 1971

Kurz vznikl z potřeby efektivně zahájit výuku přímo v češtině, obzvláště v situaci, kdy není k dispozici žádný mediační jazyk, je na ÚJOP používán kontinuálně. Rozvíjíme ho a přizpůsobujeme moderní době, protože má pro studenty zásadní benefity. **Karla Hronová** společně s **Miladou Turzиковou** vydaly také didakticky skvěle vypracovanou Češtinu pro cizince, základní kurz (dnes Čeština pro cizince, Fraus), podle které se učilo především v 80. letech 20. století.

```
<script src="https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c876faa78191dac711393" type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c876faa78191dac711393"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama<br />HTML galerie 1</div></div>
```

Úvodní kurz historie pro zahraniční studenty (UK) Zdeňka Ostmeyerová, 1970

První učebnice oborových předmětů pro cizince

„Řekla jsem si: „Proč oddalovat výuku oboru, až se studenti naučí trochu česky, proč čekat? Když umí říci: učebnice je odborná kniha, proč by nemohli říci: historie je společenská věda?“ A napsala jsem první skripta pro předmět historie pro jazykové začátečníky," vzpomíná **Zdeňka Ostmeyerová**. Na tento model brzy navázali další kolegové a začala vznikat celá řada oborově zaměřených materiálů (z autorů např. Eva Streblová, Bohumila Sedláčková, Jaroslava Vesecká, Zdeněk Rubeš, Zdeněk Pressl, Michaela Straková Tomášová, Daniel Křivánek a další).

```
<script src="https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c8f77aa78191dac740617" type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c8f77aa78191dac740617"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama<br />HTML galerie 1</div></div>
```

Communicative Czech: Elementary, Intermediate (ÚJOP UK) Ivana Rešková, Magdalena Pintarová, 1995 a 1996

První komunikativní učebnice v ČR

V devadesátých letech na metodickou změnu reagovala **Ivana Rešková** spolu s **Magdalenou Pintarovou** sadou učebnic *Communicative Czech*, doprovázených pracovními sešity a audio nahrávkami. Předstoupně byla jejich první učebnice *Come and Learn Czech*. *Communicative Czech* přinesla analytický přístup k výkladu gramatických jevů a zaměřila se nově na rozvoj komunikačních dovedností v jednotlivých řečových dovednostech. Učebnice nahradila sadu *First 50 steps* Karly Hronové, která byla vytvořena jako „předučebnice“ k *Češtině pro cizince* autorek Hronové a Turzиковé, podle které se učilo po ukončení výuky s *Češtinou pro cizince* autorů Šáry, Šárové a Bytela.

```
<script src="https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c9174aa78191dac74dd27" type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c9174aa78191dac74dd27"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama<br />HTML galerie 1</div></div>
```

Česky, prosím (Karolinum) // Česky, prosím A1/2 Jitka Cvejnová, 2008 // Jitka Cvejnová, Dana Hůlková Nývltová, Barbora Štindlová, Petra Jirásková, Lukáš Vaňous, 2018

První učebnice s použitím metody jazykových funkcí

Dlouhou dobu se na ÚJOPu vyučovaly Letní školy slovanských studií i jiné letní školy podle vznikajícího materiálu **Jitky Cvejnové**, dlouhodobě na ÚJOPu působící, jeden čas také jako ředitelka studijního střediska Dobruška. Výsledkem byl první díl inovativní učebnice *Česky, prosím I. Z Česky, prosím I a Česky, prosím II* vznikla se souhlasem autorky v roce 2018 učebnice *Česky, prosím A1/2* pro účely výuky na ÚJOPu s úpravami kolektivu: **Dana Hůlková Nývltová, Barbora Štindlová, Petra Jirásková, Lukáš Vaňous**.

```
<script src="https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c92cdaa78191f04a34b84" type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c92cdaa78191f04a34b84"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama<br />HTML galerie 1</div></div>
```

První certifikované zkoušky CCE 2009 a auditor ALTE Kateřina Vodičková

ÚJOP udělal odvážný krok a rozhodl se zařadit ke zkouškám jako je Cambridge Exam, zkoušky Goethe-Institutu, Instituto Cervantes, France Éducation internationale, The Certificaat Nederlands als Vreemde Taal a dalším a stát se plnoprávným členem ALTE. To se po několika letech usilovné práce podařilo a od roku 2009 poskytuje mezinárodně uznávané certifikované zkoušky z češtiny garantované 18 standardy kvality. **Kateřina Vodičková**, která tým při vzniku zkoušky vedla, se také stala první auditorkou tzv. malého jazyka v ALTE a členkou jeho Standing Committee. Následně ÚJOP získal pod vedením **Pavla Pečeného** auditované zkoušky pro všechny úrovně A1, A2, B1, B2, C1. Vodičková je také spoluautorkou příručky *Přehled českých sloves pro zahraniční studenty* (v tisku) - s uvedením vidu, tvarů a s překladem, spolu s legendární **Helenou Confortiovou** († 2020) po dlouhou dobu působící na ÚJOPu.

Čeština pro cizince – úroveň B2 (Edika) hlavní autorka: Marie Boccou Kestřánková, spoluautoři: Pavel Pečený, Kateřina Hlínová, Dagmar Štěpánková, 2013

První učebnice pro úroveň B2

Také úspěšná řada učebnic *Čeština pro cizince* je spojena s ÚJOPem. Autorka **Marie Boccou Kestřánková** byla v době tvorby prvního vydaného dílu (učebnice pro úroveň B1) členkou týmu ÚJOP a stejně tak na ÚJOP působí i další spoluautorky: **Kateřina Vodičková** (A1/2 a připravovaná C1, která vyjde v létě 2024) a **Gabriela Šnajdaufová** (B1). Učebnice pro úroveň B1 a A1/2 byla lektorovaná Danou Hůlkovou Nýltovou a všechny díly z této výukové řady byly na ÚJOPu pretestovány. Učebnice pro úroveň B2 je první učebnicí češtiny pro tuto úroveň, která v Česku vyšla.

```
<script src="https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c94ebaa781904a453cd75" type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c94ebaa781904a453cd75"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama<br />HTML galerie 1</div></div>
```

Centrum InterU materiál pro výuku zahraničních studentů především z řad studentů programu Erasmus+ 2021

Za lektorování **Dany Hůlkové Nýltové** vytvořil kolektiv autorek **Klára Vaničková, Lenka Suchomelová, Kateřina Matušítková** materiál pro adaptaci zahraničních studentů, který vznikl jako část projektu OP VVV pro zvyšování kvality vzdělávání na UK a jeho relevance pro potřeby trhu práce. V rámci projektu mělo vzniknout také internacionalizační Centrum InterU. To na své naplnění stále čeká, ale vzniklá příručka je v české i anglické verzi k dispozici.

```
<div id="adobe-dc-view" style="height: 800px; width: 100%;"></div> <script src="https://acrobat.services.adobe.com/view-sdk/viewer.js"> </script> <script type="text/javascript"> const previewConfig = { embedMode: "SIZED_CONTAINER", showFullScreen: true, } document.addEventListener("adobe_dc_view_sdk.ready", function() { var adobeDCView = new AdobeDC.View({clientId: "5570aa251c244d1489a5cbad4a6c9071", divId: "adobe-dc-view"}); adobeDCView.previewFile({ content:{location: {url: "https://ujop.cuni.cz/UJOP-433-version1-ujop_uk_prirucka_adaptace_cs.pdf"}}, metaData:{fileName: "InterU"} }, previewConfig); }); </script>
```

Česky v Česku pro studenty bez znalosti zprostředkovacího jazyka (Akropolis) Barbora Štindlová, 2007, 2015

Parcelace gramatiky

V roce 2007 publikovaly autorky **Barbora Štindlová** a Svatava Škodová první text o gramatickém parcelátu a přinesly koncept parcelace gramatiky do prostředí češtiny pro cizince. Ukázkou práce s metodou parcelace gramatických jevů je např. učebnice *Česky v Česku* vytvořená za hlavního autorství Štindlové se spoluautory Ondřej Štindl a Petra Huková, která vznikla v rámci projektu Human Step, který ÚJOP realizoval. Více o této publikaci se dozvíte [zde](#).

```
<script src="https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c9710aa781904a454e7b2" type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c9710aa781904a454e7b2"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama<br />HTML galerie 1</div></div>
```

Cirkulární výklad pádů, mapy učebnic, cílový diagram, učebnice *Česky v Česku* pro studenty se znalostí ruštiny (Akropolis) Dana Hůlková Nýltová, 2018–2024

Koncept mapy gramatiky, mapy učebnice a cirkulárního výkladu pádů se zrodil v souvislosti s přepracováváním učebnice *Česky, prosím* pro účely výuky ÚJOP a je také poprvé aplikován v dodatku k učebnici v podobě funkční tabulky. V souvislosti s rozvíjením metodiky výuky češtiny pro cizince a práce na tvorbě sylabu i jeho teorii uplatnila **Dana Hůlková Nýltová** také cílový diagram, metodickou pomůcku k tvorbě sylabu a kurz k využití backward design způsobu utváření sylabu vycházející z cílů a výsledků učení. Analytickou metodu s výrazným zapojením řečových dovedností uplatnila v učebnici *Česky v Česku pro studenty se znalostí ruštiny* (2008), spoluautorka Jitka Pinková. [Více o této publikaci se dozvíte zde](#).

```
<script src="https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c9894aa781904a45596eb" type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c9894aa781904a45596eb"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama<br />HTML galerie 1</div></div>
```

Hezky česky: Podcasty k výuce češtiny od nulové znalosti po B2 (on-line) Petra Jirásková, 2019

Pro potřeby výuky moderními metodami vytvořila **Petra Jirásková** speciální podcast, který mapuje pokroky ve výuce. Je tedy nejen tematicky zaměřen na jednotlivá atraktivní témata, ale postupuje také podle získávané úrovně znalosti češtiny. Projekt realizovala se zapojením svých vlastních dětí a kolegů a kolegyně z ÚJOP. Následně k němu vznikla řada pracovních listů. V roce 2023 jej také vysílala Radiotelevize Vojvodina v Srbsku.

```
<iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/videoseries?list=PLm8wUN_smAroOxm7pB_YsJpBOngOrm1YR" title="YouTube video player" frameborder="0" allow="accelerometer; autoplay; clipboard-write; encrypted-media; gyroscope; picture-in-picture" allowfullscreen></iframe>
```

Všechny díly na [YouTube](#)

```
<iframe style="border-radius:12px" src="https://open.spotify.com/embed/show/23gqphY1iT5ovCJjXBCCb?utm_source=generator" width="100%" height="352" frameborder="0" allowfullscreen="" allow="autoplay; clipboard-write; encrypted-media; fullscreen; picture-in-picture" loading="lazy"></iframe>
```

Všechny díly na [Spotify](#)

[Hezky česky - pracovní listy ke stažení](#)

Pracovní sešit *Česky krok za krokem* (Akropolis) Zdeňka Malá, 2016

Na ÚJOP se pretestovala řada učebnic autorky Lídy Holé *Česky krok za krokem* a *Čeština Expres*, které v některých kurzech ÚJOP dlouhodobě aktivně používá. S Lídou Holou řadu let spolupracuje **Zdena Malá**, autorka pracovních sešitů k učebnici *Česky krok za krokem 2* (úroveň B1, 2012), publikace *Jazykové hry a aktivity pro výuku češtiny A1.1* (2019) a spoluautorka nových *Manuálů 2.0* ke zmíněným učebnicím. Zdena Malá je jednou z metodiček ÚJOPu a také odbornicí na on-line výuku a její metodiku a hry a drilové aktivity ve výuce.

<https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c9a4baa781904a456a01b> type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c9a4baa781904a456a01b"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama
HTML galerie 1</div></div>

Cílená výuka výslovnosti se speciálními fonetickými cvičeními Barbora Štindlová, Zuzana Lehoučková, Lenka Zábojová, Michaela Paldusová, 2017

Protože výslovnost je extrémně významnou jazykovou složkou při učení a používání češtiny, vytvořil tým ÚJOP pod vedením **Barbory Štindlové** koncept zapojení speciálních výslovnostních lekcí do standardních kurzů češtiny. Tyto lekce jsou vedeny vyškolenými fonetiky, např. Jaroslav Šimek, Dominika Schránilová a dalšími, kteří využívají na míru vytvořené fonetické karty (2017).

Komplexní skripta z biologie pro přípravu budoucích mediků Jaroslava Bažantová, 2022

Vedle učebnic češtiny pro cizince zaměřených oborově na jazyk pro specifické účely a řady učebních materiálů zacílených na fyziku, matematiku, společenské vědy, bylo třeba také materiálu pro vědy přírodní. Ten vytvořila pro ÚJOP **Jaroslava Bažantová** jako šestidílnou řadu skript především pro zájemce o studium medicíny.

<https://eu.zonerama.com/embd/Js/666c9ca0aa781904a457d93e> type="text/javascript"></script> <div id="znrm-666c9ca0aa781904a457d93e"><div style="height: 150px; padding-top:150px; border: 1px solid grey; background-color: lightgray; text-align: center; vertical-align: middle;">HTML galerie Zonerama
HTML galerie 1</div></div>

Sborník her (2021) // Pracovní listy k českým reáliím (2023) Petra Jirásková, Zdena Malá

Sady materiálů jako výstupy metodických kurzů vytvořených komunitní metodou (est. 2007)

ÚJOP realizuje od roku 2007 různé formy metodických kurzů pro vyučující češtiny pro nerodilé mluvčí z řad různých cílových skupin. V posledních letech se kurzy zaměřují i na komunitní učení a komunitní tvorbu a výsledkem jsou sady materiálů, pracovních listů, her nebo skript vzniklá pod vedením Petry Jiráskové a Zdeny Malé.

[PDF ke stažení](#)

Se
k výt

